

Datum: 2024-10-25
Diarienummer: 2024-15675-2

Mottagare:
Justitiedepartementet
103 33 Stockholm
Referens:

Utökade möjligheter till registerkontroller för Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och myndigheterna inom Sveriges Domstolar (Ju 2024/01511)

Säkerhetspolisen, som granskat promemorians förslag utifrån sitt uppdrag att skydda Sveriges säkerhet, har följande synpunkter.

Säkerhetspolisen instämmer i att det finns ett behov av att kunna utföra registerkontroller i förhållande till vissa arbetssökande i syfte att motverka den organiserade brottslighetens möjligheter till infiltration av offentlig förvaltning och annan otillåten påverkan.

I förhållande till i förslaget aktuella arbetssökande – vilka alltså söker anställning i funktioner som inte är föremål för säkerhetsprövning enligt säkerhetsskyddslagen (2018:585) – skulle de uppräknade rättsvärdande myndigheterna själva ges möjlighet att ta del av och bedöma relevansen hos uppgifter från misstanke- och belastningsregistren. Skulle förslaget genomföras uppstår därmed en obalans i förhållande till vad som gäller enligt säkerhetsskyddslagstiftningen, där Registerkontrolldelegationen hos Säkerhets- och integritetsskyddsnamnden (SIN) är satt att bedöma i vilken utsträckning ett utfall avseende en viss person är relevant att dela med arbetsgivaren.

Att myndigheterna skulle ha tillgång till och få behandla mer information om en arbetssökande till en funktion som är föremål för verksamhetsskyddsåtgärder, än till en funktion som är föremål för säkerhetsskyddsåtgärder, kan ifrågasättas. Därtill är det oklart vad som enligt promemorians förslag avses gälla för arbetssökande till en funktion som omfattas av säkerhetsprövning utan placering i säkerhetsklass (jfr 6 kap. 3 § PMFS 2022:1). Enligt säkerhetsskyddslagstiftningen ska en sådan arbetssökande inte vara föremål för registerkontroll (jfr 3 kap. 3 och 14 §§ säkerhetsskyddslagen). Frågan uppkommer ifall de uppräknade myndigheterna, till skillnad från andra säkerhetskänsliga verksamheter, skulle ha rätt att själva inhämta information från belastnings- och misstankeregistret avseende en sådan arbetssökande.

Säkerhetspolisen menar vidare att det kan ifrågasättas huruvida den bakgrundskontroll som föreslås är ändamålsenlig. Prövningen avser att vila helt på kontroller mot misstanke- och belastningsregistren, trots att det många gånger torde vara av större vikt för arbetsgivaren att kunna inhämta och behandla uppgifter om den arbetssökandes ekonomiska ställning, jämte eventuella underrättelseuppgifter som behandlas hos Polismyndigheten.

Säkerhetspolisen noterar, likt IMY (jfr dnr IMY-2024-8036), att många olika aktörer och verksamhetsutövare på senare tid fört fram förslag som syftar till att stärka verksamhetsskyddet, se bland annat Uppdraget att förbättra bakgrundskontroller i kommunerna (Ju 2024:A) och Promemorian Bättre verktyg för Finansinspektionen att motverka att det finansiella systemet missbrukas av kriminella (Fi2024/01526). Till detta kommer krav på bakgrundskontroller hos "kritiska verksamhetsutövare" enligt CER-direktivet, se SOU 2024:64.

Datum: 2024-10-25

Diarienummer: 2024-15675-2

Säkerhetspolisen delar IMY:s uppfattning att det föreligger ett behov av ett samlat grepp i dessa frågor. Detta i syfte att på sikt åstadkomma en konsekvent rättslig reglering såvitt avser genomföranden av bakgrundskontroller, registerkontroller, säkerhetsprövningar och säkerhetsklareringar av personer i olika funktioner, verksamheter och sammanhang.

Detta remissvar har beslutats av biträdande enhetschefen Ewa Bokwall efter föredragning av verksjuristen Robert Tolonen Scherman.